

Zbójeckie prawo hamuje nasz rozwój

Jan Grabiec
starosta legionowski

System wyrównywania dochodów jednostek samorządu terytorialnego, a w szczególności mechanizm dotyczący powiatów, stanowi realne zagrożenie dla realizacji zadań własnych tych samorządów. Nie zależy nam na tym, żeby w ogóle zlikwidować janosikowe. Namawiamy tylko, żeby w kwestii tej przywrócić poziom finansowania sprzed trzech, czterech lat. Jeszcze w 2008 czy 2009 r. obowiązywały w miarę rozsądne proporcje. Teraz natomiast jest tak, że na skutek zmian stawek PIT oraz wzrostu bezrobocia nasze dochody stoją w miejscu albo maleją, a janosikowe, które musimy płacić, z roku na rok jest coraz wyższe. Powiaty najbogatsze po odprowadzeniu janosikowego przeskakują automatycznie do grupy powiatów najbiedniejszych. Przykładowo powiat legionowski plasuje się na 11. miejscu w kraju pod względem dochodów z PIT na jednego mieszkańca. Po wpłaceniu janosikowego spada na 287. miejsce. To powoduje, że nie możemy

się rozwijać tak jak byśmy chcieli i jak byśmy mogli. Konieczność wyprowadzania z budżetu wysokich kwot na janosikowe powoduje, że pod znakiem zapytania staje nie tylko realiza-

Powiaty, w których dochody podatkowe są wyższe od średniej krajowej, po potrąceniu 98 proc. „nadwyżki” mają trudności z realizacją podstawowych zadań własnych w zakresie administracji

cja inwestycji. W związku z ograniczeniami wynikającymi z ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), po potrąceniu janosikowego powiaty i miasta na prawach powiatu

tracą zdolność kredytową. W przypadku powiatu legionowskiego zagrożone jest nawet uchwalenie budżetu na 2014 rok ze względu na wyższe wydatki bieżące niż dochody, gdyż wpłata na janosikowe jest uznawana za wydatek bieżący. Powiat stoi przed dramatyczną koniecznością rezygnacji z przyznanych dotacji z Unii Europejskiej ze względu na brak wkładu własnego. Projekt za 3,5 mln zł, dotyczący monitorowania jakości wód Jeziora Zegrzyńskiego, wpisany na listę projektów kluczowych województwa, nie zostanie zrealizowany, jeśli szybko nie zostaną zmienione przepisy dotyczące janosikowego. Rozumiemy, że bogatsze samorządy powinny pomagać samorządom słabszym. Problem jednak w tym, że nasze pieniądze wcale nie trafiają do tych najbardziej potrzebujących. Podział subwencji równoważącej dla powiatów nie jest uzależniony od dochodów beneficjentów, zaś sposób naliczania tych kwot rujnuje budżety tych najbogatszych. Żeby się przed tym bronić, utworzyliśmy Koalicję Powiatów, w skład której weszło dotychczas siedem powiatów podwarszawskich: legionowski, warszawski zachodni, piaseczyński, otwocki, pruszkowski, wołomiński i grodziski. Problem dotyczy jednak kilkadziesiątu samorządów w całej Polsce.

Koalicja Powiatów z uznaniem przyjmuje inicjatywę zmiany ustawy z 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (t.j. Dz.U. z 2010 r. nr 80, poz. 526 z późn. zm.), podjętą przez Stowarzyszenie „Stop janosikowe” oraz przez samorząd województwa mazowieckiego. Ze względu na ścisły związek pomiędzy janosikowym a subwencją równoważącą ocena obu projektów jest możliwa przy uwzględnieniu ich wpływu nie tylko na wysokość wpłat, ale także na kształt subwencji równoważącej. W tym obszarze projekty różnią się zasadniczo. Projekt mazowiecko-warszawski pozostawia bez zmian zasady podziału subwencji równoważącej, natomiast zmniejsza jej ogólną wielkość. Projekt obywatelski proponuje zniesienie subwencji na poziomie gminnym i powiatowym oraz zastąpienie jej dotacjami rozdzielanymi w drodze konkursowej. Koalicja Powiatów będzie uczestniczyć w pracach legislacyjnych prowadzonych przez parlamentarne komisje finansów publicznych oraz Samorządu Terytorialnego. Chcemy wnieść do komisyjnych prac nad projektami wiedzę dotyczącą praktycznych konsekwencji stosowania obecnych przepisów oraz gotowość do negocjowania kompromisowych rozwiązań z korporacjami samorządowymi. WEJ